

**Covid-19 Pandemisinde Astımlı Hastalarda
Solunum Fonksiyon Testi (Sft)
Uygulamaları Hakkında Öneriler Ve Kriterler**

AİD Türkiye Ulusal Allerji ve
Klinik İmmünoloji Derneği

Astım Çalışma Grubu - Ocak 2021

SFT Tanı Uygulamaları

- COVID-19 veya grip benzeri semptomları olan hastalara pandemi döneminde solunum fonksiyon testlerinin kliniklerde yapılması kesinlikle önerilmez.
- Pandemi döneminde rutin solunum fonksiyon test uygulanması yapılmamalıdır. COVID-19 hastaları iyileşmiş bile olsalar enfeksiyondan sonraki en az (30-60) gün boyunca test edilmemelidirler.
- Egzersiz testi, bronş provokasyon testleri, reverzibilite testi, ekshale nitrik oksit, difüzyon testi ve nebülizasyon gibi aerosol üretici prosedürler gerekli hastalar dışında pandemi döneminde yapılmamalıdır. Yapılması durumunda enfeksiyon korunma önlemleri mutlak şekilde uygulanmalıdır.
- Solunum fonksiyon testlerinin yapılmasının gerekli olduğu durumlarda (maluliyet ve preoperatif değerlendirme, solunum fonksiyon testi yapılmaksızın yeni solunum hastalığı tanısı olan hastaların en kısa sürede testlerle tanılarının kesinleştirilmesi gibi) aşağıdaki önerilere uyularak testler yapılabilir:
  - Solunum fonksiyon testleri sağlık çalışanları için tüm koruyucu prosedürlerin uygulandığı bir ortamda yapılmalıdır.
  - Solunum fonksiyon testi yapılacak hastalar test öncesi COVID-19 semptomları ve teması açısından sorgulanmalıdır ve şüpheli durumlarda ileri tetkik açısından değerlendirilmelidir.
  - Solunum fonksiyon testi yapılacak hastaların, test öncesinde yaptırdığı korona virüs PCR testi sonucu negatif olmalıdır. Ancak korona virüs PCR testi yaptırmak, hastanın klinikte kalış süresini uzatarak veya mükerrer ziyaret gerekliliğine yol açarak hasta riskini artırabilir. Bu durumda yarar zarar dengesi hekim tarafından değerlendirilmelidir.
  - Eğer hastanın işlemden önceki 48-72 saat içinde negatif bir COVID-19 testi varsa ve yeni teması ve semptomu yoksa solunum testi yine koruyucu önlemler dahilinde yapılabilir.

Zorunlu SFT Yapılacak Merkezler İçin Uyulması Gereken Kriterler

- COVID pandemisi sırasında uyulması gereken kriterlerin SFT yapılacak merkezler için belirlenmesi ve bunların düzenli aralıklar ile kontrolü önerilir.
- Solunum fonksiyon testi yapılacak odanın havalandırma olanaklarına sahip olmalıdır (pencere, izolasyonlu, HEPA filtre) Negatif basınçlı oda mümkünse en güvenilir seçenektir.
- Sağlık çalışanının N95 maske, önlük, eldiven, siperlik gibi tüm koruyucu ekipmanı kullanıyor olması gerekir. Ekipman kullanım hazırlığı için test öncesi yeterli süre tanınmalıdır.
- Test esnasında tek kullanımlık ağızlık ve diğer tüm sarf malzemeler her hastada değiştirilerek yalnız bir kere kullanılmalıdır.
- Enfeksiyona karşı test odası günlük dezenfekte edilmelidir.
- Test merkezi lokal enfeksiyon komitesinin kontrolü altında olmalıdır.
- Solunum fonksiyon testi için tek kullanımlık bakteriyel viral filtre kullanılmalıdır.
- Tek kullanımlık olmayan malzemelerin mükerrer kullanımı öncesi mutlaka uygun dezenfeksiyonu yapılmalıdır.

Astım Uzaktan Takip Uygulamaları

- Astımlı hastalarının kişisel eylem planları pandemi seyrine göre her vizitte güncellenmelidir.
- Özellikle kliniklere gelemeyen, gelmek istemeyen veya gelmesi riskli olan hastalar uzaktan erişim, teletıp teknolojileri ile takip edilebilir.
- Astım hastalarına, monitorizasyonu için evde PEFmetre kullanımı önerilebilir.
- Özellikle ağır ve hastalığı stabil olmayan astım hastalarına evde mikrospirometri de denilen kişisel spirometre kullanımı ve bu sayede hekimlerine objektif veri aktarımı önerilebilir.
- Ev ortamında yapılan testlerin sonuçlarının not edilmesi ve aktarımında hata olmaması için elektronik kayıt imkanları ve teletıp platformları kullanılabilir.

Kaynaklar:

- Türkiye Ulusal Allerji ve Klinik İmmünoloji Derneği ve Türk Toraks Derneği. Astım Tanı ve Tedavi Rehberi 2020 Güncellemesi. Aralık 2020. Ed. Celik G.
- Global strategy for asthma management and prevention. Global Initiative for Asthma Web site. <http://www.ginasthma.org>. Updated 2020. Accessed December 20, 2020.
- NICE Guideline. Asthma: diagnosis, monitoring and chronic asthma management. www.nice.org.uk/guidance/ng80
- Türk Toraks Derneği, Tanısal ve Girişimsel Yöntemler Çalışma Grubu. Covid-19 salgını ve sonrasında solunum fonksiyon testleri bilgilendirme metni. www.toraks.org.tr